

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto X. - Štev. 44

Gorica - četrtek 6. novembra 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

PRVI RADIJSKI GOVOR JANEZA XXIII.

Dan po izvolitvi je sv. oče imel svoj prvi govor, v katerem je začrtal smer-nice svojemu delu. Tu prinašamo v slo-venskem prevodu celoten papežev govor.

V tej zaskrbljeni uri, ko nam je bilo po smrti našega prednika Pija XII., nesmrtnega spomina, ki ima tako velike zasluge za katoliško Cerkev, po skrivnostnem sklepu božje previdnosti v njej naloženo nelizerno težko breme najvišje oblasti, se nam stiska srce in nam peša pogum; zato pred vsem dvigamo goreče pozornost prošnje k Bogu, da v svoji neskončni dobroti podeli moč naši slabosti in nesposobnosti, da razsvetli naš razum in okrepí našo voljo.

Potem se obračamo z veliko ljubeznijo do predragih članov kardinalskega zbora, katerih odlične sposobnosti in kreposti so nam dobro znane, posebno do tistih, za katere nam je žal, da so daleč od nas. Njihovo trpljenje in njihove stiske nam povzročajo globoko žalost.

Dalje želimo izraziti svojo očetovsko naklonjenost in ljubezen do vseh prečastitih bratov v škofovstvu, ki se po vsem svetu trudijo, da obdelujejo Gospodov vinograd.

Tudi ne moremo pozabiti na duhovnike, ki so delivci božjih skrivnosti, posebej na misijonarje, ki so glasniki božje besede in širijo evangeljsko resnico v daljnih deželah; na redovnike in redovnice, ki z veliko gorečnostjo delujejo v Cerkví; in tudi na tiste laike, ki se pod vodstvom škofov bojujejo v miroljubnih vrstah Katoliške Akcije, in na vse druge, ki na kakršen koli način pomagajo pri apostolskem delu. Vsem tem iz srca pošiljamo svoj blagoslov.

Končno prosimo Boga za vse tiste, ki so nam v Kristusu sinovi, zlasti za uboge in trpeče, da vsem in vsakemu posebej podeli v obilni meri nebeško tolažbo in pomoč, ki jo potrebujejo.

Med temi našimi sinovi so posebno dragi našemu očetovskemu srcu verniki Beneške pokrajine, kjer smo izvrševali pastirsko službo, in verniki škofije Bergamo, kjer smo bili rojeni. In če smo sedaj tako daleč, pa smo vendar s Kristusovo ljubeznijo blizu in bomo vedno ostali. Trdno zaupamo, da bodo skupno z nami prosili Boga nebeskih milosti.

Posebej se še spominjamo škofov, duhovnikov, redovnic in vseh vernikov, ki žive med narodi, kjer katoliška vera nima nobene svobode ali jo uživa samo deloma, kjer se nedotakljive pravice Cerkve teptajo, kjer so zakonite pastirje pregnali ali zaprli ali jih ovirajo, da bi mogli svobodno, kakor je treba, vršiti svojo službo. Hočemo, naj jim bo znano, da z njimi delimo težave, stiske in bridkosti in da prosimo Boga, od katerega izhaja vse,

kar je dobrega, da končno naredi konec nečloveškemu preganjanju, ki ne ruši samo miru in blaginje onih narodov, ampak je tudi v očitnem nasprotju z moderno civilizacijo in s pravicami človeka, ki so veljale že zdavnaj za pridobljene. Naj Bog razsvetli poglavarje onih narodov, naj odpusti preganjalcem, vsem pa naj čimprej podeli, da bodo uživali pravo svobodo in bodo za vse nastopili boljši in srečnejši časi.

Kakršno ljubezen imamo do zapadne, takšno očetovsko ljubezen gojimo tudi do vzhodne Cerkve in do vseh tistih, ki so ločeni od Apostolskega Sedeža, kjer Peter sam živi v njegovih naslednikih »do konca sveta« (Mt. 28,20) in izpolnjuje naročilo, ki mu ga je dal Kristus, da vse zavezuje in razvezuje na zemlji (Pr. Mt. 16,19), da pase Gospodovo čredo (Pr. Jan. 21,15-17). Srčno želimo, da se vrnejo v hišo skupnega očeta, zato ponavljamo besede Božjega Odrešenika: »Sveti Oče, ohrani jih v svojem imenu, ki si mi jih dal, da bodo eno kakor midva« (Jan. 17,11). Tako bo nastala »ena čreda in en pastir« (Jan. 10,16). Zato jih prosimo, naj pridejo vsi, radi in z veseljem, da se čimprej izvrši ta povratek po razsvetljenju in pomoči božje milosti. Ne bodo prišli v tujo, ampak v svojo hišo, katero so nekoč njihovi predniki razsvetljevali z odličnimi nauki in jo krasili s krepostmi.

Naj nam bo sedaj dovoljeno, da se obračamo s pozivom na vladarje vseh držav, ki nosijo v svojih rokah usodo, blaginjo in upanje posameznih narodov. Zakaj se končno pravično ne poravnajo nesoglasja in razpori? Zakaj se odkrita človeškega uma in bogastvo narodov bolj pogosto uporabljajo za pripravo orožja, ki prinaša smrt in razdejanje, kakor za povečanje blagostanja vseh državljanov, zlasti manj premožnih? Vemo, da se doslej takih plemenitih ciljev in izravnanih sporov stavljajo naproti resne in zamotane težave. Ali te je treba, čeprav s trudom, premagati. Gre namreč za najvažnejšo zadevo, ki je v tesni zvezi z blaginjo vsega človeškega rodu. Lotite se torej dela z zaupanjem in pogumom, božjo pomočjo in razsvetljenjem, ki prihaja od zgoraj. Obrnite svoj pogled na ljudstva, ki so vam zaupana, in poslušajte njih glas. Kaj pričakujejo od vas, za kaj vas prosijo? Gotovo ne za tisto pošastno vojno orodje, ki so ga iznašli v naših časih. To more povzročiti bratomorno klanje in uničenje vseh ljudi. Prosijo vas za mir, za tisti mir, v katerem more vsa človeška družina svobodno živeti, cveteti in pro-spevati. Hočejo pravičnosti, ki naj pravilno reši vprašanja o medsebojnih pravicah in dolžnostih med razredi. Zahtevajo končno mir in slovo, ker samo iz njih more nastati resnično blagostanje. Zakaj v miru, če sloni na zakonitih pra-

vicah vsakega in ga podpira bratovska ljubezen, se razvijata umetnost in kultura, se združujejo sile vseh v krepko, raste javno in zasebno premoženje. Znanje so v teh vprašanjih misli velikih duhov: sv. Avguštín pravi: (De civitate Dei 19,13): Mir je »urejeno soglasje ljudi«, sv. Tomaž (II., 29,1 ad I.): »je umirjenje v redu«; Ciceron (Philip, 2,44): »beseda mir je sladka, in to, kar pomeni, je osrečujoče; je pa velika razlika med mirom in sužnostjo. Resničen je samo mir v svobodi.«

Treba se je spomniti in dobro premisliti, kar so angeli peli nad zibelko božjega Otroka: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji (Lk 2,14). Ni mogoče namreč dati posameznikom, ljudstvom in narodom miru, če se ne podeli mir njihovim dušam. Ni mogoče zunanji mir, če ta ni odsev notranjega miru v duši. Če ga ta mir ne vodi, se vse zamaje in grozi, da se podere. Samo vera pa ga more hraniti, krepiti in utrjevati. Te resnice naj se zavedajo tisti, ki odklanjajo božje ime, in teptajo njegove svete pravice, tisti, ki se besno trudijo, da bi ugasili v srcih ljudi čut pobožnosti.«

V tej težki uri vam ponavljamo besede in obljube božjega Odrešenika: »Mir vam zapustim, svoj mir vam dam« (Jan 14,27). V poročstvo tega resničnega in polnega miru, kakor tudi vseh drugih nebeskih darov, z največjo ljubeznijo podeljujemo apostolski blagoslov mestu Rimu in vsemu svetu.

triregnum papežu na glavo ter pravi: »Sprejmi tiaro, s tremi kronami ozaljšano, in vedi, da ti si oče knezov in kraljev, voditelj sveta, na zemlji namestnik Odrešenika našega Jezusa Kristusa, kateremu čast in slava na vekov veke. Amen.« To svojevrstno krono nosi papež samo ob najbolj slovesnih prilikah.

SVET SE KLANJA JANEZU XXIII.

Obred kronanja je nekaj zelo slovesnega, kakor je ljubil take slovesnosti srednji vek. Z njim hoče sv. Cerkev poudariti visoko čast, ki jo ima papež. Ta je sicer človek kot mi, a vendar zaradi službe, ki jo vrši, tako visoko nad vsemi ljudmi. Prav zato, da ob tolikem slavu ne pozabi, da je tudi on človek, ko gre po drugem poklonu kardinalov h glavnemu oltarju za mašo, zažge ceremonier pred papežem tri kosmiče predvra ter zapoje: »Sveti oče, tako mine slava sveta.«

Čeprav smo danes ljudje vajeni na marsikaj, kljub temu ostane obred kronanja nekaj veličastnega in nepozabnega. Poudarek takim svečanostim dajo tudi zastopniki iz aristokratskega in diplomatskega sveta. Le pomislimo, da je prišlo za kronanje papeža nad 60 izrednih diplomatskih zastopstev iz celega sveta, poleg številnega plemstva iz najstarejših aristokratskih družin Evrope. Vsi ti, ki predstavljajo cvet Evrope in sveta, so prišli, da se poklonijo Janezu XXIII., nekdanjemu kmet-skemu fantiču, ki je imel pri kronanju tudi svoje brate in sestre, ki so še vedno preprosti kmetje. Ali čudno, manjkali so ravno oni, ki trdijo o sebi, da se edini borijo za kmeta in delavca, manjkali so zastopniki iz vseh »ljudskih demokracij« in iz Jugoslavije. Imeli so priliko, da počastijo avtentičnega »proletarca«, ki se je tako visoko povzpela, a jih ni bilo. Ne samo da ni bilo njih, niso pustili niti, da bi prišla oba kardinala, ki ju imajo oni v rokah: nista prišla ne kardinal Mindszenti in ne kardinal Stepinac. Kako lepo priložnost so imeli voditelji teh držav, da napravijo prvi korak za spravo s Cerkvijo in za pomirjenje narodov. Ali niso ga napravili. Spet so pokazali, da njim ne gre za pomirjenje med narodi, temveč za revolucijo in za boj zoper Cerkev. Slepci, ki jih je napuh zasleplil! Upajmo pa, da kar niso spoznali ob kronanju Janeza XXIII., bodo spoznali ob njegovem vladanju.

Kronanje sv. očeta

Ko so kronali angleško kraljico Elizabeto II., so prvič v zgodovini prenašali tako veliko slovesnost po televiziji. Tedaj je na milijone Angležev, ki niso bili v Londonu, prisostvovalo kronanju kraljice. Vendar vse to je bilo le majhen del tega, kar sta Rim in vsa zapadna Evropa videla pretekli torek 4. nov. Kronanju svetega očeta Janeza XXIII. v vatikanski baziliki ni prisostvovalo le nekaj milijonov Rimljanov in Italijanov, temveč je pri televizijskih sprejemnikih gledalo ves obred desetine in desetine milijonov ljudi. Mirno smemo trditi, da v zgodovini ni imela še nobena slovesnost toliko gledalcev kakor kronanje sv. očeta pretekli torek. Kronanje so namreč oddajali v zvezi z vsemi televizijskimi oddajami zapadne Evrope. Ne samo

to: v Londonu so kronanje sproti filmali in film s posebnim reakcijskim zrakoplovom poslali takoj v New York. Tu so film takoj oddajali po televiziji po vsej širni Severni Ameriki in Kanadi. Koliko milijonov ljudi je torej prisostvovalo kronanju vsaj po televiziji? Gotovo dober del kristjanov in še mnogi drugi. V tem primeru lahko postavimo, da je kronanje gledalo sto milijonov ljudi. Ali ni to nekaj čudovitega?

KRONANJE

Kronanje papeža je poseben obred, ki se izvrši po izvolitvi in obstoji v bistvu v tem, da novozvoljenemu papežu vprico ljudstva, škofov in kardinalskega zbora polože triregnum ali tiaro na glavo. S tem papeža kronajo, kakor so nekoč cesarje in kralje. Vendar ta obred ne doda papežu nič bistvenega; on ima polno oblast v Cerkvi od trenutka, ko je sprejel izvolitev. Zato včasih niso poznali kronanja. V zgodovini srečamo začetke kronanja papežev šele v 11. stoletju. Prej namreč za papeže niso volili škofov, temveč predvsem le duhovnike, ki so jih po izvolitvi morali šele posvetiti za škofo. Po letu tisoč pa so začeli za papeže voliti tudi škofo. Tedaj so morali dati nek zunanji poudarek začetku izvrševanja papežev oblasti. Prej so to nadomeščali s slovesno posvetitvijo papeža za škofa. Sedaj pa, ko je bil novo izvoljeni že škof, so se zatekli h kronanju, podobno kakor so kronali cesarje. Prvi papež, ki je določil, kako naj se kronanje vrši, je bil Nikolaj II. (leta 1059). V naslednjih stoletjih se obred kronanja dopolnjuje in dobi svojo sedanjo obliko pod papežem Bonifacijem VIII. (leta 1294). Sprva je papeževa krona imela le eno samo krono, šele pozneje so dodali še dve, da je postala triregnum, trojna krona, kot je danes.

Dokler so bili papeži tudi svetni vladarji, se je kronanje vršilo

v baziliki sv. Petra. Po kronanju je papež v slovesnem spremstvu številnih konjenikov odjahal v Lateran, da je tam vzel v posest baziliko sv. Janeza v Lateranu, ki je pravzaprav pravi sedež rimskih škofov in torej papežev. Po letu 1870 do Pija XII. se je kronanje vršilo ali v baziliki sv. Petra ali v sikstinski kapeli. Pij XII. je pa hotel biti kronan na glavnem balkonu na pročelju bazilike prvaka apostolov Petra; Janez XXIII. je isto ponovil.

Kronanje papeža obstoji v glavnem iz treh obredov:

Na začetku papeža prinese v baziliko, kjer se mu na dveh različnih krajih poklonijo kanoniki vatikanske bazilike, nato še kardinali in škofje. Sledi papeževa maša. Nakar gre papež v slovesnem sprevodu v dvorano blagoslovov nad atrijem sv. Petra, kjer se na balkonu izvrši pravo kronanje, ko kardinal diakon položi

Janez XXIII. v Ljubljani

Tedanji škof dr. A. B. Jeglič piše o tem takole v svojem dnevniku dne 13. novembra 1927: »Visok obisk. V sredo 9. nov. me je obiskal nadškof Roncalli, apostolski vizitator v Bolgariji. Peljal sem ga v zavod, v novo frančiškansko cerkev v Šiški in v tiskarno. Vse mu je bilo zelo všeč in nam je čestital.«

V zavodski kroniki piše M. Stular: »Dne 9. novembra 1927 pa nam je pripeljal Presvetli zopet visokega gosta. Obiskal nas je namreč prevzvišeni gospod nadškof Angelo Roncalli, apostolski vizitator v Bolgariji. Nadškof je bil poln pohvale nad zavodom in njegovim delom.« (Ob srebrnem jubileju, 1930, str. 42.)

Dne 12. novembra zvečer se je nadškof Roncalli udeležil v ljubljanskem bogoslovju akademije v čast sv. Jozafata, ki jo je priredil semeniški odsek Apostolstva sv. Cirila in Metoda. O tem poroča »Kraljestvo božje« v 1. številki leta 1928 na str. 22 takole: »Celotni prireditvi je dala poseben značaj navzočnost in pa domače besede apostolskega vizitatorja Bolgarije, nadškofa Roncallija. Na svoji poti iz Rima v Bolgarijo se je ustavil za nekaj dni v

Ljubljani in ob tej priliki obiskal tudi naše semenišče. S slovensko pesmijo in francosko besedo smo pozdravili v svoji sredi zastopnika velike misli miru Kristusovega v kraljestvu Kristusovem... Nato je spregovoril v razumljivi latinščini apostolski vizitator. Takoj smo spoznali, da so njegove misli tudi naše misli, kar je tudi sam poudaril z besedami, da je dobro razumel govorico naših src... Vodil nas je v Carigrad, kjer nam je iz besedi starega častitljivega metropolita kazal žejno vzhodnih kristjanov po isti ljubezni — ljubezni Kristusovi, ki objema ves svet. In še Bolgarijo nam je pokazal v luči Kristusove ljubezni, kamor tudi njega vodi ista ljubezen. Povedal nam je, da ljubi Bolgarijo, in sicer zato, ker ve, da bolgarsko ljudstvo pozna in ljubi Kristusa; kdor pa ljubi Kristusa, ni daleč od njegove Cerkve. Tudi nam je priporočal to ljubezen, ki naj se kaže zlasti v molitvi, da bi po vsem svetu zavladal mir Kristusov. Iz vseh njegovih besed smo čutili in doživljali dih onega mogočnega vetra, ki izhaja iz Kristusa in prihaja iz večnega Rima ter se razširja po vsem svetu, katerega šumenje se izliva v tiho molitev: Da bi bili vsi eno.«

Atomska pogajanja v Ženevi

Sovjetska zveza je privolila na anglo-ameriški predlog, naj se 31. oktobra začnejo pogajanja za prekinitev atomskih poizkusov; s tem v zvezi je sprejela povabilo, naj za eno leto prekine z jedrskimi poizkusi. Enako sta se odločili Amerika in Anglija. Zaradi tega je tik pred začetkom konference vladala negotovost, ali bodo sploh Sovjeti prišli v Zenevo, zlasti ker zahodnjaki niso bili za to, da vodijo tozadevna pogajanja zunanji ministri, kakor je prvotno zahtevala Sovjetska zveza, ampak polklicni strokovnjaki. Končno so se sporazumeli, naj se konferenca vrši na ravni veleposlanikov, zunanji ministri pa se bodo pridružili pozneje, ko bo treba potrditi eventualne sporazume.

Ta druga atomska konferenca se je pričela v petek 31. oktobra popoldne v palači nekdanjega Dru-

štva narodov v Ženevi. Na prvih sejah so se omejili na izmenjavo stališč glede konference. Prav gotovo bodo na tej konferenci proučili zaključno poročilo prve atomske konference, ki se je vršila poleti v Ženevi. Kot znano so tedaj strokovnjaki dosegli popoln sporazum glede tehničnih sredstev za učinkovito nadziranje termoneklearnih eksplozij. Sedaj se morajo še sporazumeti za praktično izvajanje gornjih sklepov. Čeprav je namen te druge konference omejen le na morebiten sporazum za prekinitev atomskih poizkusov, vendar, če bi se sporazumeli tudi o načinu nadzorstva, bi bil to vsekako znaten političen uspeh, ki bi ga lahko sčasoma razširili tudi na ostala področja razorožitve.

Pogajanja se vršijo v popolni (Nadaljevanje na 3. strani)

NAŠ TEDEN V CERKVI

9.11. nedelja, 24. pob.: Sv. Teodor, m.
10.11. ponedeljek: sv. Andrej Avelinski, sp.
11.11. torek: sv. Martin, šk.
12.11. sreda: sv. Martin, papež
13.11. četrtek: sv. Stanislav Kostka, sp.
14.11. petek: sv. Jozafat, šk., m.
15.11. sobota: sv. Leopold, sp.; sv. Albert Veliki, cerkv. uč.

SV. STANISLAV KOSTKA (1550-1568), rojen v odlični družini na Poljskem, je niti osemnajstleten dozorel v svetnika. Je prelepi zglede čistega krapostnega življenja, predvsem mladini. Bil je srmežljiv tako, da je omedlel, če je slišal nesposobno govorjenje. Oče je zato opozarjal goste, naj vpricho njega pazijo, kaj govoré.

IZ SV. EVANGELIJA

Druugo priliko jim je podal tokole: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je vsejal dobro seme na svoji njivi. A ko so ljudje spali, je prišel njegov sovažnik, priseljal ljuljke med pšenico in odšel. Ko je pa bilje zrastle in slo v klasje, se je pokazala tudi ljuljka. In pristopili so h gospodarju hlapci in mu rekli: "Gospod, ali nisi na svoji njivi vsejal dobrega semena? Odkod ima torej ljuljko?" Rekel jim je: "Sovažnik je to storil." Hlapci so mu rekli: "Ali hočeš, da naj go gremo pobrat?" Rekel je: "Nikar, da pobiraj ljuljko ne porujete z njo morda tudi pšenice. Pustite, naj oboje raste do žetve; in ob času žetve poročem ženjem: Poberite najprej ljuljko in povežite v snope, da se sežge, pšenico pa spravite v mojo žitnico."« (Matej, 13, 24-30).

Ta svet je kakor pisano prostrano polje. V njem rasteta pšenica in ljuljka. Dobri ljudje so kakor pšenica, slabi pa kakor ljuljka. Pšenico poseje Bog, ljuljko pa hudi duh. Človeška dobrota je od Boga, hudobija pa od hudega duha. Na tem mestu se vsiljuje vprašanje: »Kako? Ali niso vsi ljudje ustvarjeni od istega Boga? Odkod potem hudobni ljudje?« — Krščanski odgovor je tale: Bog je ustvaril vse ljudi

14-letnega so starši poslali na Dunaj v jezuitski zavod. Ker je pa cesar Maksimilijan zavod zaprl, se je Stanislav naselil z bratom na nekem zasebnem stanovanju. Moral je pa tu veliko pretrpeti pred hudobnim bratom. Ta niti ni dovolil, da bi v hudi boleznii duhovnik prinesel Stanislavu sv. popotnico.

Stanislav je hrepenel biti sprejet v jezuitsko družbo. Sv. Peter Kanizij, vrhovni predstojnik jezuitov v Nemčiji ga je sprejel, a ga je poslal v Rim l. 1567. A že leta 1568, 15. avgusta, na praznik Vnebovzetja Marijinega je novinec Stanislav izdihnil svetniško dušo. Zelo je želel prav na Marijin praznik umreti. —

Kdor hoče ohraniti čisto dušo, lepo mladost, naj časti Marijo goreče in se varuje grešne družbe, grešnih zabav.

dobre, a na žalost je ljudi pokvaril hudi duh. Žal so še danes mnogi ljudje pod vplivom hudega duha. Se bolj žalostno je dejstvo, da se ti ljudje niti ne zavedajo svoje grozne sužnjosti. Ljudje na splošno premalo verujejo v bivanje in delovanje hudobnih duhov in premalo se zoper nje borijo. Zaradi tega imajo peklenke sile toliko uspehov na zemlji.

Odprite oči, poglejte malo naokrog in poglejte v svet! Odkrili boste žalosten prizor: Ljudje so hudobni, svet je poln hudobije, v svetu torej vlada hudič. Bo mar vladal vse do sodnega dne?! Dvignimo se in z vsemi silami se uprimo zlu! Borimo se zoper hudobijo v nas in izven nas! Veliko je takih, ki mislijo, da so dobri, a v resnici so hudobni, čeprav na skrit način. — Prijatelj, zavedaj se, da si v oblasti hudega duha vsakokrat, ko se vdajáš hudobiji. Delaj si silo, kroti svoj značaj, potrudi se in bodi dober s svojim bližnjim, dober in plemenit z vsakim človekom, sicer nisi na božji strani! Poglej, Bog ljubi, želi in zahteva dobroto, hudobijo pa neusmiljeno sovraži. Dobrota je kakor blagodejno sonce, ki tako prijetno greje. Dobrota je kakor blagodejno sonce, ki dobro dene vsem in je vsem ljubo in drago. Hudobija je pa kakor sam hudič v človeku. Varujmo se grehov in hudobije! Vse grešno in hudobno bo končalo v peklju. Bodimo dobri in sveti! Samo dobri in sveti ljudje pojdejo v nebesa.

70 kaplanij nezasedenih. Računajo, da bi bilo potrebnih 1700 duhovnikov, da bi bila vsa mesta zasedena in bi se moglo vršiti redno dušno pastirstvo v avstrijskih škofijah.

Konferenca angleških škofov

V Londonu se je vršila konferenca angleških škofov pod vodstvom nadškofa Godfreyja. Razpravljali so o različnih važnih vprašanjih, tako o ustanovitvi univerzitetnega kolegija, o ustanovitvi narodnega centra za katehezo, o pripravi osebja za poučevanje na katoliških šolah in o kritičnem finančnem položaju katoliških šol.

Nova imenovanja svetega očeta

Takoj po izvolitvi za papeža je sveti oče Janez XXIII. položil svoj kardinalski biser na glavo tajnika konklave, monsignorja Di Jorio in ga s tem imenoval za kardinala. Z drugim važnim dekretom je imenoval za državnega pro-tajnika monsignorja Tardinija. Napovedujejo, da se bo v kratkem vršil konzistorij za imenovanje novih kardinalov, a vse to je zaenkrat le ugibanje. Dejstvo je, da je v kardinalskem zboru praznih 17 mest, ki jih bo treba izpolniti.

Odlikovani duhovnik

Klub perujskih radioamaterjev je odlikoval misijonarja, patra Tomaža Guerriera. Ob priliki velikega potresa v kraju Arequipa in povodnji v Cuzco je deset dni in deset noči neprestano oddajal in sprejemal po radiu klice na pomoč.

Švicarski kapucini v misijone

Stirje švicarski kapucinski misijonarji so odpotovali na delo v njih misijon v vzhodni Afriki Dar-es-Salaan. Trije gredo prvič v misijone, eden pa se vrača nazaj na svoje mesto.

Težke posledice suše v Braziliji

V severno zapadni Braziliji ni deževalo že polnih 18 mesecev. Vsled tega se je v deželi pojavilo veliko pomanjkanje. Država je v pomoč prizadetim izdala že skoro 3 milijarde lir. Vendar vsa ta pomoč ne zadostuje. Lačno prebivalstvo je udrlu v mesta in uropalo trgovine jestvin.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Nova cerkev

Na Ponikvah, vasi na Sentviški gori, so v nedeljo 19. oktobra posvetili novo cerkev. Prejšnjo so Nemci v vojni požgali. Po vojni pa so se domačini pod vodstvom domačega župnika č. g. Lapajne Ivana vrgli na delo, da se zidajo novo cerkev. Načrte so naročili pri pok. mojstru Plečniku v Ljubljani. Ta si je zamislil pravi biser cerkvene umetnosti, ki so ga sedaj z velikimi žrtvami tudi uresničili. Ljubljanski škof Volk je cerkev posvetil ob navzočnosti velikega števila ljudi in tudi duhovnikov. Saj se cerkve ne posvečujejo vsako leto! Oni, ki so cerkev videli, trdijo, da je res krasen biser na griču nad vasjo, dostojen vsake prestolnice.

Ponikovska cerkev je zadnje večje delo, ki ga je pok. Plečnik zamislil.

Popravljen pot na Sv. goro

Občina v Solkanu je pretekli mesec dokončala s popravili ceste na Sv. goro. Cesta je sedaj tudi od Prevala naprej prehodna za vsa motorna vozila ne samo za težke kamione. Tudi motokuterji jo zlahka zmorejo. Vsako nedeljo so tudi vpeljali reden avtobusni promet. Avtobus odhaja iz Solkana ob 8h zjutraj ter se vrača v Sv. gore malo pred poldne. Popravljen pot bo gotovo marsikomu

DR. AHČIN

„SOCIALNA EKONOMIJA“

Pravkar je v založbi Družabne pravde izšlo novo, veliko in moderno delo: Socialna ekonomija, prvi del. To je obširna knjiga velikega formata in ima 455 strani. Primerno zunanjo obliko ji je dal arhitekt Marjan Eiletz. Slovenci smo lahko ponosni na to, da naši znanstveniki kljub vsem težavam, ki jih nudi tujina, ustvarjajo velika in pomembna izvirna znanstvena dela. Socialna ekonomija je že peta Ahčinova knjiga, napisana v izseljenstvu.

Značilnosti Ahčinove Socialne ekonomije so na kratko naslednje: Kljub temu, da je delo znanstveno in obravnava izredno obširno snov, je vendar pisano v živem, jasnem in domačem jeziku; dostopno je ne le izobraženemu, ampak tudi preprostim bralcu.

Druga prednost Ahčinove Socialne ekonomije je njena notranja zgradba, ki jo odlikuje logična in jasna razporeditev tvarine, ki bralcu takoj omogoči pregled čez obširno ekonomsko področje. Lahek pregled razen tega posreduje še trojno sodobno izdelano kazalo na zaključku knjige. Vsaka od 251 točk, v katere je razdeljena vsebina, je v nekem smislu celota zase in v vsaki točki bralec takoj ve, kaj hoče pisatelj povedati.

Tretje, kar Ahčinovo delo posebno odlikuje, je njegova sodobnost. Nobenega prečnega sodobnega gospodarskega vprašanja se ne ogne. V vsakem od štirih poglavij, ki jih knjiga vsebuje, bo čitatelj našel celo vrsto problemov, ki gibljejo sodobno družbo, in takoj tudi utemeljene odgovore. Koga ne bi zanimal člen, ki govori o svobodnem in nesvobodnem gospodarstvu; o vlogi tehnike v modernem gospodarstvu; razvoj liberalizma in kapitalizma v novoliberalizmu in novokapitalizmu, še posebej v Severni Ameriki; socializem in komunizem, ki sta posebno obširno obdelana; titoizem; najnovejše razvojne težnje v sodobnem gospodarstvu itd. Kdor bo pričel čitati Ahčinovo Socialno ekonomijo, je ne bo odložil, dokler ne bo

prišel do zadnje strani, ker bo čutil, kako mu razširja obzorje in pojasnjuje mnoga vprašanja, na katere si je že davno želel jasne in utemeljene odgovore.

Končno je delo prof. dr. Ahčina v resničnem smislu katoliško, grajeno na osnovah krščanske socialne filozofije in etike. Tudi nazorno drugače usmerjen čitatelj bo moral ob tej knjigi priznati utemeljenost in strnjnost krščanskih pogledov na sodobna socialna in gospodarska vprašanja. A katoličan bo ponosen, ko bo videl, kako krščanske socialne in gospodarske osnove vplivajo vedno plodoviteje na razvoj sodobnega gospodarstva in nakazujejo zadovoljive rešitve, ki jih nista zmogla ne liberalizem ne socializem.

Katoliško je Ahčinovo delo tudi v tem smislu, da širokogrudno in na človečan- (Nadaljevanje na 3. strani)

APOSTOLSTVO MOLITVE

POMNOZIMO VREDNOST SVOJIH DEJANJ!

Vrednost človeškega življenja je odvisna od dejanj, ki jih človek vrši. Več kot tri četrtine naših opravil je posvečenih telesnim potrebam in zemeljskim zadevam. Četudi so ta naša opravila izvršena pošteno in brez hudobije, pogosto zanje prejemo od drugih nehvaležnost in se nam zdi, da smo se zastonj trudili. Pa četudi bi zanje prejeli priznanje od drugih in bi nam preinšala zadovoljstvo, se resen človek sprašuje, če je to edini smisel naših vsakdanjih dejanj in prizadevanj. Kako uboga bi bila vsebina našega življenja, če naša dejanja ne bi imela drugega sni-sla in pomena. Toda ni tako! Naša vera nas uči, da je človekovo celotno življenje božja služba in da mora biti končni namen vseh naših dejanj božja čast in nadnaravna korist za dušo. Tako dobijo naša najbolj preprosta in skromna dela čudovito vrednost in pomen. Zalostno je le to, da se velika večina kristjanov te velike in osnovne resnice v vsakdanjem življenju skoro ne zaveda. Tako ostane večina človekovih dejanj neizkoriščenih in brez vrednosti za človekovo duhovno življenje.

Glavni namen Apostolstva molitve je prav v tem, da glasno poudarja in resno opozarja, naj pravilno izkoristimo svoja dejanja s tem, da jim damo nadnaravni pomen in vrednost. Apostolstvo nas uči, da je to zelo lahko za vsakega, ker ni treba nič spreminjati v načinu našega življenja. Gre samo za to, da damo svojim vsakdanjim skromnim opravkom nadnaravni namen. To se pravi, da napravimo vsak dan dober namen, da hočemo vsa svoja opravila izvršiti iz ljubezni do Boga in v svojo dušno korist. Tako postane naše zemeljsko življenje bogato in plodovito. Zavest, da ima vsako tudi najmanjše delo nadnaravno vrednost, nam daje vsak dan nov pogum in veselje. Bodimo hvaležni Apostolstvu molitve za to njegovo pomoč in trudimo se, da tudi druge pridobimo, da postanejo člani ali članice te tako koristne verske družbe.

Dr. J. Gr.

MOLITVENI NAMENI ZA NOVEMBER

Splošni: Da bi laiki prejeli vedno bolj temeljito vzgojo za apostolsko delo!
Misijonski: Da bi se katoličani v Južni Ameriki uspešno uprli nevarnosti pokvarjenosti v veri in nrvnosti!

Naš domači: Da bi se naše ljudstvo hvaležno v molitvi spominjalo tistih naših rojakov, ki so žrtvovali svoje življenje za vero in poštenje!

Kapela na Brennerju

Na vrhu prelaza Brenner med Italijo in Avstrijo bodo v kratkem zgradili posebno kapelico Matere božje za potnike. Podoba Marijina bo ista, kot je znana Mati božja ob poti, ki se časti v cerkvi »al Gesù« v Rimu.

Število župnij v Braziliji

Iz cerkvene statistike brazilske republike omenjamo nekaj zanimivih števil. Dvajset je cerkvenih provinc v Braziliji. Vseh župnij je nad 3500, od katerih jih je največ v provinci San Paolo, glavno mesto pa jih ima 316. Največ župnij je posvečenih Materi božji pod različnimi naslovi. 254 župnij ima v varstvu sv. Anton, 208 sveti Jožef.

Prevod sv. pisma v japonsčino

Velik pomen za razširjenje krščanstva na Japonskem ima novi lepi prevod vsega svetega pisma v japonski moderni jezik, delo, ki ga je oskrbel neki salezijanski duhovnik. Delo je sad stoletnega dela in najrazličnejših poizkusov prevesti sveto pismo v jezik naroda. Za celih 300 let gre nazaj prvi prevod, bolje poizkus prevoda svetega pisma v japonsčino. Pred to izdajo je bila že izdaja svetega pisma v klasični japonsčini, a je treba vedeti, da se moderna japonsčina od te precej razlikuje in je vsi ne razumejo. Novi prevod je bil tiskan tudi v modernih črkah, kar mnogo olajšuje mladim misijonarjem pripravo na apostolat.

Nov trapistovski samostan v Afriki

V Luanda, mesto v Angoli v Afriki, sta prišla dva trapistovska patra, eden portugalski, drugi španske narodnosti z namenom ustanoviti nov trapistovski samo-

Češčenje Marije v Sloveniji

Ravnatelj slovenske katoliške misije v Parizu Nace Čretnik je napisal za francosko publikacijo »Marija, študije o Sveti Devici«, ki jo izdaja jezuit Hubert od Manoir, profesor »Katoliškega Inštituta« v Parizu, študijo o »Češčenju Marije v Sloveniji«.

Po kratki navedbi krajev, kjer prebivajo Slovenci, pisatelj obravnava I) zgodovinski razvoj krščanstva pri Slovencih, II) češčenje Marije v Sloveniji, III) najznamenitejša Marijina svetišča, IV) Marija v slovenski književnosti, V) Marijo v slovenskem slikarstvu.

Povzemimo glavne misli in podatke njegove zelo zanimive in zelo skrbne ter izčrpno obdelane študije, kar bo gotovo zanimalo naše čitatelje, posebno pa častilce Marijine!

I. RAZVOJ KRŠČANSTVA IN MARIJINEGA ČEŠČENJA PRI SLOVENCIH

Slovenci so prišli v kraje, kjer danes prebivajo, v VI. stoletju. Njihove narodne meje so se v zgodovini zožile skoraj za tri četrtine, in sicer pod germanskim pritiskom. Pokristjanili so se v VII. stoletju. Krščanski misijonarji so prihajali med Slovence iz Ogleja in Salzburga, Karel Veliki je leta 811 določil Dravo kot mejo med salzburskim in oglejskim misijonskim področjem.

Oglejsko katedralo so posvetili Marijiniemu Vnebovzetju. To je vplivalo na bližnje slovenske kraje. Marijinemu Vnebovzetju so posvečene cerkve v Kanalu, Tolminu, Kobaridu in Podmelcu.

Salzburski škof sv. Virgil je poslal na Koroško škofa sv. Modesta. Ta se je nastanil v Gospe Sveti in zgradil prvo cerkev na Koroškem v čast Materi božji.

Važno je, da je sv. Metod posvetil svojo katedralo Marijinemu Vnebovzetju. Češčenje Marijino so posebno pospeše-

vali cerkveni redovi in cerkvene bratovščine.

Benediktinci so imeli svoje samostane v Osojah na Koroškem (1026), kjer so častili čudodelno podobo »Zene oblečene v sonce«, v Sv. Juriju ob jezeru (okoli 1000), v Sv. Pavlu (1091), v Millstattu (1088), v Podkloštru (Arnoldstein, 1107), v Gornjem gradu (1140). Sv. Hema je v Krki zgradila baziliko Naše Gospe in samostan benediktincev.

Cisterjanci so se nastanili v Stični (1136). Oskrbovali so 35 župnij, katerih je mnogo cerkev bilo posvečenih Materi božji. Imeli so samostane tudi v Vetrinju (1142) in v Kostanjevici (1234) na Dolenjskem.

Kartuzijani so bili v Jurkloštru (1208), v Bistri gori pri Vrhniku (1255) in v Zičah (1151). Žiče so bile najstarejši in najznamenitejši kartuzijski samostan v srednji Evropi.

Franciškani so imeli samostane v Ljubljani (1223), Trstu, Gorici, Ptujju (1239),

Celju (1241), Kamniku, Mariboru (1284); Dominikanci v Brežicah (1219), Ptujju (1230), na Velesovem (1238) in Studencah (1259); Avguštinci v Dobrli vasi (1186) in Velikovcu (1262) ter v Ljubljani.

V vseh teh samostanih so goreče častili Marijo.

Marijino češčenje so tudi širile razne Marijine bratovščine, posebno bratovščina sv. rožnega venca. Sv. rožni venec je postal najbolj obljudjena molitev Slovencev.

Ze l. 1371 je obstojala v Konjicah bratovščina Naše Gospe Sedem Zalosti. Leta 1445 je bila v Smartnem pri Kranju bratovščina Očiščevanja bl. Device Marije, ki jo je potrdil papež Evgen IV. v Homcu je bila Marijina bratovščina pred l. 1526. Na Sv. gori in Gorici so franciškani ustanovili bratovščino »Naše Milostne Gospe«, ki jo je potrdil oglejski patriarh l. 1596. V Trstu so ustanovili l. 1631 Pobožno bratovščino Naše Gospe Sedem Zalosti.

Kaj je z „Narodnim svetom“?

Med zadnjo volilno borbo v Trstu so nekateri predlagali, da se ustanovi med Slovenci »Narodni svet«. Ker izid volitev za Slovence ni bil zadovoljiv, se je ta predlog povrnil. Ta »Narodni svet« naj bi rešil kočljivi položaj, v katerem so Slovenci v Italiji.

Kaj je treba pravzaprav razumeti pod besedo »Narodni svet«? Verjetno je marsikak Slovenec menil, da bi bila to združitev vseh slovenskih strank pod eno samo stranko, kakor je bilo nekoč politično društvo »Edinost«. Toda na kaj takega ni misliti. Ni si mogoče predstavljati, kako bi se spojili v eno samo društvo ljudje tako različnih nazorov: taki, ki v Boga verujejo, in taki, ki ga odklanjajo in so proti vsaki veri borbena razpoloženi; taki, ki vidijo v komunizmu rešitev vsega družabnega zla, in taki, ki imajo komunizem za največjo nesrečo za slovenski narod.

Z besedo »Narodni svet« razumemo nekaj drugega. To je neke vrste medstrankarski odbor. V tem odboru so zastopniki več strank. Pri nas bi bili zastopniki vseh slovenskih strank. Razpravljali in sklepali bi o zadevah, ki so vsem strankam skupne in za katere bi se bilo mogoče sporazumeti. Tak »Narodni svet« bi bil lahko res koristen. Naš položaj v Trstu res ni zavidanja vreden. Če bi imeli Slovenci od tega sveta kakšno korist, je res dolžnost slovenskih strank, da ga postavijo.

Pravzaprav ni niti točno, če govorimo o slovenskih strankah. V Trstu so tudi italijanske stranke, v katerih sodelujejo Slovenci, so v njih celo na vodilnih mestih in na listah takih strank kandidirajo v državni in deželni zbor ter občinski svet. Take stranke so Italijanska komunistična partija in Italijanska socialistična zveza. Mešana bi bila Neodvisna socialistična zveza. Verjetno imajo v mislih tudi te stranke novinarji, ki govorijo o »Narodnem svetu«.

Ali je misel o »Narodnem svetu« nekaj čisto novega v povojnih časih? Ni. Stranke, o katerih je govora, že pošiljajo svoje slovenske zastopnike ob nekaterih prilikah na skupna posvetovanja, pošiljajo oblastem skupne vloge, skupno proučujejo nekatere pereče slovenske zadeve. Ta skupna posvetovanja niso stalen odbor. Ako bi se ustanovil tak stalen odbor, bi ga lahko imenovali »Narodni svet«. Tak

Atomska pogajanja v Ženevi

(Nadaljevanje s 1. strani)

tajnosti. Udeležujejo se jih ZDA, Anglija in Rusija. Odsotna je Francija, ki hoče v tem pogledu hoditi zaenkrat svoja pota. Predvsem ni še atomska velesila in kot taka nima političnega interesa se obvezati za stvar, ki je še nima, in se tako odreči pripravam za razstrelitev svoje prve atomske bombe, ki jo bo verjetno imela v kratkem času.

Razni opazovalci menijo, da bodo na razgovore povabili tudi druge države kot Belgijo, Italijo, Poljsko in Češkoslovaško. Toda zaenkrat imajo glavno besedo ameriški, sovjetski in britanski odposlanci Wardsworth, Carapkin in Gore. — Zapadnjaki predlagajo najprej prekinitve poizkusov za eno leto, Rusi pa hočejo takojšnjo in popolno ustavitev za zmeraj. Kmalu se bo pokazalo, če je pri vseh treh kaj dobre volje, da pride človeštvo do miru. A. T.

stalen odbor sta doslej ustanovili dve stranki, Slovenska demokratska zveza in Slovenska katoliška skupnost. S poslovanjem tega odbora sta obe stranki zelo zadovoljni. Omembe je vredno, da so se svojčas sestajali na skupna posvetovanja vsi slovenski župani in slovenski občinski svetovaleci Tržaškega ozemlja.

Kako pa bi posloval »Narodni svet«? Verjetno je misel pobudnikov tega sveta taka. Vsaka stranka bi imela v tem odboru enako število zastopnikov. Ti zastopniki bi bili lahko stalni, lahko pa bi jih vsaka stranka sproti določala, in sicer ljudi, ki bi se na zadevo, za katero bi šlo, najbolje razumeli. Dnevni red bi moral biti znan tem odbornikom pred sejo. V tem odboru ni mogoče kake stranke preglasovati, to se pravi, vsi sklepi morajo biti soglasni. Na drugačni podlagi taki medstrankarski odbori niso možni. Zastopniki strank so namreč vedno vezani na pooblastila strankinega vodstva. Medstrankarski odbori ne morejo biti nad strankami, ki imajo različne programe: komunistične, socialistične, krščansko-socialne. Sejam navadno predsedujejo izmenoma poedini zastopniki, včasih po abecednem redu.

Včasih je tak odbor nekako sredstvo, s katerim skuša kaka stranka zavladati

nad drugimi strankami ali se trudi kak politik, da bi dobil od drugih strank poverilo, da zastopa pred javnostjo ves narod. Včasih se seje z nestvarnimi debatami zavlačujejo, da se poedini zastopniki nekako moralno prisilijo k molku, ali se skušajo seje spremeniti v neke vrste politične tečaje za presukanje možgan. Taki načrta bi bili seveda škodljivi in bi skupno delo razbili.

Spet bi bilo zgrešeno verjeti, da bo »Narodni svet« znatno izboljšal položaj tržaških Slovencev. Poleg tega sveta bo potrebno še marsikaj drugega. Podrobno delo od osebe do osebe, intenzivnejše prosvetno delo, mnogo poštrevnosti pri naših organizacijah. Zelo koristni bi bili slovenski tabori. Prvi poizkus v Dolini je pokazal zanimanje za skupne javne nastope. Zlasti mladina je bila častno zastopana. Kje smo v zadnjih letih videli tolikšno množico, kadar je šlo za govore politične vsebine? »Narodni svet« bi bil eden izmed načinov, kako ojačiti skupno narodno obrambno delo.

Listi so pisali o »Narodnem svetu«, kakor da so tla pri nekaterih strankah že pripravljena. Kako je neki pri Vidaličevih komunistih? Ali bodo imeli ti ljudje toliko avtonomije, da se bodo mogli iskreno posvetiti izrazito slovenskim koristim tudi takrat, ko ne bo šlo samo za volilno propagando?

Na delo torej, ako je res na pristojnih mestih dovolj dobre volje!

Položaj v Italiji

ZADEVA MILAZZO

Smrt svetega očeta Pija XII. in nato izvolitev novega papeža Janeza XXIII. sta za nekaj časa zasenčila ostale dogodke v Italiji. Ozračje je bilo umirjeno, ker so vsi trenutno pozabili na razna nasprotstva in nesoglasja. Toda pod pepelom je tlela žerjavica, ki je iz nje ob prvi priliki vzbuhnil ogenj na dan.

Najprej se je to zgodilo na Siciliji. Kot znano predstavlja Sicilija avtonomno deželo v okviru ital. države in kot taka uživa precej široko politično in upravno avtonomijo. — Pred kratkim se je deželna vlada znašla v krizi. Ko je bilo treba to vprašanje rešiti, so se pojavile precejšnje težave, ker nima vladna stranka zadostne večine. KD je za predsednika vlade predlagala poslanka Lo Giudice, opozicija pa poslanka Milazzo. Na začudenje vseh je dobil večino ta slednji, čeprav je tudi on demokristjan. Naenkrat so se torej znašli v solidarnem objemu fašisti (MSI) in komunisti, ki so skupno glasovali za novo vlado poslanka Milazzo. Razume se, da je bil zaradi tega takoj ogenj in strel v glavnem vodstvu demokristjanske stranke. Zahtevali so, naj Milazzo takoj poda ostavko. Toda Milazzo se je temu uprl in med njim in centralnim strankinim vodstvom je nastal težak spor, ki grozi enotnost stranke ital. katoličanov. Milazzo so izključili iz stranke. Zdi se tudi, da bo ta težki spor težko zaceliti, ker je pri obojih zelo močno gibanje za čimvečjo avtonomijo Sicilije.

V PARLAMENTU

Parlament je zaključil z razpravo o proračunih državnih ministrstev. Zadnji je bil na vrsti

proračun zunanjega ministrstva, ki je bil odobren z 277 glasovi proti 269. Iz števila prisotnih 546 je razvidno, da je kakih deset poslancev vladne koalicije glasovalo proti, ker teh je bilo navzočih skupno 287. Na splošno menijo, da so ti nedisciplinirani poslanci iz vrst KD, in nekateri vidijo v tem zvezo z dogodki na Siciliji.

Med razpravo v zbornici je govoril Fanfani, ki vodi tudi zunanje ministrstvo. Razložil je glavne smernice ital. zunanje politike, ki so zvestoba evropeistični politiki in zahodni solidarnosti v okviru NATO v želji po mirnem reševanju vseh mednarodnih sporov in v iskanju novih prijateljskih odnosov z drugimi državami. — Italijanski socialisti, ki jih vodi Nenni, se pripravljajo na strankin kongres, ki bo v novembru. Vendar tudi v njihovih vrstah vlada razdvojenost. Sam tajnik Nenni je ostal v manjšini; za njegovo resolucijo je glasovalo le 19 delegatov. Takoj je podal ostavko, toda vodstvo stranke jo je enodušno odbilo.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Duhovska obleka

V neki številki KG v mesecu septembru (18. 9.) se vprašujete, kakšno odgovornost bodo dajale ženske zaradi svoje nespodobne noše in ker hodijo nepokrite v cerkev. Jaz pa bi rada v imenu mnogih žensk vedela, kakšno odgovornost bodo imeli duhovniki, kateri hodijo oblečeni kot drugi moški, čeprav so obljubili pred Bogom, da se bodo držali vseh kanoničnih predpisov, pa tega ne delajo?

Pozdravljeni!

F. E.

Glede ženske noše mislim, da smo si vsi na jasnem, kaj Cerkev hoče. Ženska naj se v javnosti tako oblači, da ne bo

pametnemu človeku v pohujšanje. Pri cerkvenih slovesnostih pa naj bo pokrita, kakor zahtevajo liturgična pravila in predpisi škofov pri nas.

Kar se tiče noše duhovnikov, je pa stvar naslednja:

Cerkveni zakonik določa: »Vsi kleriki morajo nositi dostojno duhovsko obleko, kakor jo določajo zakoniti krajevni običaji in določbe krajevnega ordinarija... (Kan. 136 § 1).

Kakšno obleko naj nosi duhovnik, določa torej najprej zakonit krajevni običaj. Zato kdor potuje, ima priliko videti, da se duhovniki v različnih deželah različno oblačijo. V notranjosti Italije n. pr. hodijo vedno v talarju; v Franciji nosijo poleg ovratnika in talarja še posebne bele odrezke na prsih. V Severni Ameriki pa redno hodijo v kratkem črnem ali sivem suknjiču in z ovratnikom. Ponekod nosijo nizke klobuke; drugod jih okrasijo s posebnimi čopi in črnimi trakovi; drugod zopet imajo klobuki obliko policilindrov itd. Kakor je kje udomačeno. Cerkev v tem ni dala nobenih predpisov

veljavnih za cel svet. Oni, ki more določati s predpisi, kako naj se duhovniki nosijo, je domači škof. Navadno škofje določajo na sinodah, kako naj se duhovniki v škofiji oblačijo.

Ker se časi spreminjajo in z njimi okus in potrebe, se tudi duhovska obleka polagoma spreminja. Pisatelj Finžgar pravi v svojih spominih, da so v njegovih kaplanskih letih duhovniki nosili »kanone«, to je škornje z lepo izlikanimi golenicami, namesto sedanjih hlač pa kratke irhaste hlače, ki so jih zatikali za škornje. Pozneje so prišle v navado dolge hlače in čevlji, kot jih v glavnem nosijo duhovniki še danes.

Cerkev torej ne predpisuje enotne obleke za duhovnike, temveč pravi le, naj bo dostojna, naj se drži krajevnih običajev in morebitnih predpisov škofov. Mislim, da se tega duhovniki držimo in da vsaj hote in vede nismo nikomur v pohujšanje. Če kdo hodi popolnoma civilni, tudi brez kolarja, gotovo dela to iz kakega pomembnega razloga in ne iz kakih slabih namenov.

M. P.

Jerčevi galjoti

»Jerčevi galjoti« je naslov knjige, ki je letos izšla v Argentini pri SKA. Spisal jo je pisatelj Karel Mauser, ki je našemu ljudstvu še precej znan in priljubljen. Saj so nekatere njegove knjige dobro znane kot »Sin mrtvega«, nato povest »Zemlja«, ki je izšla pri celovski Mohorjevi družbi, dalje »Prekleta kri« in vrsta drugih.

Kot večina njegovih povesti so tudi Jerčevi galjoti vzeti iz koroškega kmečkega življenja. Pred nami se razgrinja kmečko življenje v vsej svoji idiličnosti, pa tudi v svojem trpljenju in boju.

Jerčevi, ki so nekoč bili trdni kmetje, pridejo zaradi sosedov Sebenaka in Uleša, ki sta jih opeharila, na boben. To mladega Jerča strašno grize, posebno do Uleša goji strašno sovraštvo, ker se je ta razkošnil na domu, ki je bil nekoč Jerčev. Zato sklene, da se bo maščeval. Posreči se mu s tem, da pozida novo mlin in tako Sebenaku in Ulešu, ki sta tudi mlinarja, počasi prevzame vse kmete. Sovraštvo med tremi sosedi gre tako vedno globlje. Tedaj se starejši Jerčev sin Aleš zagleda v Ulešovo edino hčer Minco. Ta zavrne Sebelakovega sina Andreja, ki je bolan in na katerega Sebenak računa, da se bo priženil k Ulešu, in vzame Jerčevega Aleša. Tako gresta Aleš in Minca na svoje. Doma pri Jerčevih pa brez Aleša gre vse narobe. Jerč, ki ne more razumeti, da je sin izdal svo rodbino ter se je zvezal z osovraženo družino, brez njega doma ne zna gospodariti in mlin tako polagoma propada. Poslednji udarec pride, ko povodenj uniči mlin in starega Jerča, ki najde smrt v valovih. Aleš je zraven in sliši, kako ga oče še enkrat pokliče, kot da je on poslednja veja, katere se lahko oprime.

Medtem Minčin oče Uleš nima miru. Ko nekoč prvič vidi vnuka Aleša, se v njem staro sovraštvo podere in je voljan, sprejeti Minco in družino zopet na svoj dom, ki tako po usodnem naključju pride zopet v roke Jerčev.

To bi bila kratka vsebina omenjene knjige. Sami torej lahko vidimo, da je knjiga lahke vsebine, čisto primerna za ljudstvo in to je v teh časih raznih nerazumljivih romanov njena velika odlika. Slog je tekoč, lep, besede včasih čisto koroške in to je prav, ker ravno to daje knjigi nekaj pristno domačega, vedrega. Sploh je pa oblikovno povest dodelana in nekateri prizori so v resnici tako do-

živeti in zadeti, da jih človek kar vidi pred sabo in še sam zaživi z njimi.

Nekaj pa je, kar to povest moti, in to je tisto strašno zagrizeno sovraštvo, ki se kot nit vleče od začetka dejanja do konca. To napravi na bralca včasih kar mučen vtis. Ljudje umirajo v sovraštvo, nadaljujejo ga njihovi potomci in tako gre naprej iz roda v rod. Edino, kar je v tem pogledu v povesti boljše, je Aleševa ljubezen do Mince, ki preмага vse ovire in se ne ozira na sovraštvo in ne na to, da je Jerčev galjot in da mora kot tak ostati zvest starim izročilom o sovraštvu in maščevanju. In ravno to je, kar povest malo poživi in kar posveti v temo preprirov in tožb.

Poleg tega je v knjigi še nekaj, kar bralca malo moti, in to sta imeni Aleša in Uleša, kajti bralec ti dve imeni posebno ob začetku rad zamenja in mora misliti, kateri je eden, in kateri je drugi.

Drugače je knjiga na mestu in vem, da bodo ljudje kljub maščevalnosti, ki je v nji, radi segli po njej, kajti domačnost in odličnost, ki sta v nji, bosta knjigo vsakemu prikupila.

Slovenska izseljenska zveza

Letos dne 4. avgusta so v Nemčiji blizu Frankfurta slovenski izseljenki duhovniki v zapadni Evropi ustanovili Slovensko izseljensko zvezo. Včasih smo imeli Družbo sv. Rafaela, ustanovljeno ravno pred 50 leti, ki je skrbela za slovenske izseljence; danes je njeno delo in poslanstvo prevzela nova Slov. izseljenska zveza. Predsednik SIZ je Ignacij Kunstelj, dušni pastir za Slovence v Angliji; tajnik pa Vinko Zakelj, izseljenki duhovnik v Liegeu v Belgiji. Sedanji naslov tajnika zveze je: Rue de la Paix 16, Liege, Belgique. Kdor bi potreboval pomoč zveze, naj se obrne na tajnika.

Za slovenske izseljence imamo sedaj izseljenske pisarne širom po svetu; vodijo jih povečini duhovniki. Potrebni bi pa bili tudi Slovenski domovi, posebno tam, kjer je večje število izseljencev. V Londonu ga že imajo, na Nizozemskem tudi, nimamo pa jih v Parizu, v Belgiji in v Nemčiji, čeprav bi bili zelo potrebni. SIZ bo skušala tudi tukaj pomagati.

Zato je prav, če bi razna društva in organizacije pristopile k SIZ, da tako po svojih močeh pomagajo rešiti nakazane in še druge probleme slov. izseljencev.

„SOCIALNA EKONOMIJA“

(Nadaljevanje z 2. strani)

ski način obravnava tudi nasprotna mnenja. Nikjer se ne zaletava. Ob vsej načelni odločnosti ne smeš nasprotnika in ne operira s praznimi trditvami, marveč skuša podpreti svoje stališče s stvarnimi dokazi. Tudi iz tega razloga je Ahčinova Socialna ekonomija prijetno čtivo, ki se bistveno loči od tovrstne marksistične literature, ki je preračunana na nevednost mase in na vzbujanje razrednih instinktov sovraštosti in zavisti. Delo prof. Ahčina nam je dokaz, da je tudi v socialno-ekonomskih vprašanjih najboljša obramba katoliškega stališča miren prikaz resnične stvarnosti.

Naši učeči se mladini posebej toplo priporočamo, da seže po Ahčinovi Socialni ekonomiji. Knjigo je mogoče kupiti pri č. g. dr. Kazimirju Humarju, Corte S. Ilario 7, Gorica ter pri č. g. Marku Kranjcu, Via della Farnesina 140, v Rimu. — Cena je 1.000 lir.

(Nadaljevanje)

Najstarejša slovenska božja pota so: Gospa Sveta (Maria Saal), Osoje (Oslach) in Marija na otoku (Maria Wörth), vse na Koroškem. Slovenci so zelo romali v Marijino Celje na Štajerskem.

V 12. stoletju so Slovenci romali v Lesce, na Blejski otok in v Stično, v 13. st. v Velesovo, Kostanjevico na Dolenjskem in na Šmarno goro pri Ljubljani, v 14. st. na Sv. Višarje, v Stopiče, Crngrob, Cerknico in Homec. Nato so romali na Sv. goro pri Gorici in na Trsat pri Reki.

Za turških časov so se Slovenci prav boreče zatekali k Mariji. Iskali so zatočišče okoli cerkev, ki so jih zgradili kot trdnjave proti turškim napadom.

Ena najznamenitejših cerkev iz te dobe je gotška cerkev Matere božje na Ptujski gori. K tej cerkvi so pribražali, da se zaščitijo pred Turki. Po ustnem izročilu je cerkev naenkrat počrnela, da jo Turki niso mogli videti. Od tistega časa so jo imenovali Črna gora. Po zad-

nji vojni so komunisti spremenili to cerkev v muzej.

Protestantizem se je boril proti češčanju Marije, toda zaman. Marijine bratovščine so še z večjim navdušenjem delovale. Ljubljanski škof Tomaž Hren (umrl l. 1630), ki je neustrašno pobijal protestantizem, si je izbral geslo: »Slava Bogu in Njegovi častitljivi Materi Devici Mariji«.

Avstrijski cesar Jožef II. je ukinal razne samostane in Marijine bratovščine. Toda ne Jožef II. ne napoleonske vojne niso mogle zmanjšati Marijinega češčenja pri Slovencih.

Versko življenje je posebno oživilo proti koncu 19. in ob začetku 20. stoletja. Zaslugo za to moramo pripisati slovenskim škofom: Slomščeku, Missiji, Sedeju, Napolniku in Jegliču, ki je imel geslo: »Po Mariji k Jezusu!«

V vsaki župniji so ustanovili Marijino kongregacijo. Vsako leto so na praznik Brezmadežnega spočetja prirejali svečane akademije na čast Brezmadežni.

Za časa vojne je v maju 1943 nad 30.000 Slovencev romalo na Rakovnik, kjer je ljubljanski škof Rožman pred brezijsko Marijino podobo posvetil slovenski narod Brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

II. ČEŠČENJE MARIJE V SLOVENIJI

V tem drugem delu svoje študije pisatelj opisuje način, kako Slovenci častijo Marijo.

Posebno svečano praznujejo Marijino Vnebovzetje in Brezmadežno Spočetje. Praznujejo pa tudi Marijine praznike, ki niso več zapovedani, Svečnico, Oznanenje, Rojstvo Marijino.

Vsak Slovenec smatra za svojo dolžnost, da vsaj enkrat na leto roma h kakemu Marijinemu svetišču.

Sv. rožni venec je družinska molitev, posebno v postnem času in v adventu. Pisatelj omenja tudi rožni venec in litanije, ki jih molijo ob nedeljah in praznikih popoldne. Omenja tudi zornice v adventu in šmarnice v maju.

Praznik Vseh svetih v Gorici

Letošnji prazniki Vseh svetih so bili še posebno pomenljivi, saj smo jih obhajali ob veseli zavesti, da nam je dobri Bog naklonil novega namestnika na zemlji, sv. očeta Janeza XXIII. Po vseh cerkvah so se v teh dneh obhajale slovesne zahvalne slovesnosti. Tudi v goriški stolnici je prevzvišeni g. nadškof Ambrosi imel v nedeljo 2. novembra zahvalno sv. mašo z lepim govorom. Poudaril je, kako je zrastle ugled sv. Cerkev, saj je v teh dneh uprto v Rim zanimanje vsega sveta. Po govoru je sledila zahvalna pesem.

Obisk grobov na praznik Vseh svetih se letos ni vršil. Tako slabega vremena, kot je bilo letos na ta praznik, še ne pomnimo v Gorici. Zato so pa ljudje toliko več molili po cerkvah za svoje rajne. Na praznik vernih duš pa je velika množica preplavila goriško pokopališče, kjer med tisočeriimi lučkami in cvetjem spijo naši dragi rajni. Na grobove padlih v vojni so razne organizacije in društva položili vence. Lepe slovesnosti so bile tudi ob spomeniku padlih v Sredpolju, kjer so se v nedeljo 2. novembra zbrali bojevniki in svojci padlih iz vse Italije.

Konferenca za železniške zveze med Italijo in Jugoslavijo

V Florenci se bo od 5. do 11. novembra vršila konferenca zastopnikov jugoslovanskih in italijanskih državnih železnic. Razpravljali bodo med drugim tudi o obnovi železniške zveze med južno in svetogorsko postajo in med Trbižem in Ratečami.

Seja občinskega sveta

Na zadnji seji občinskega sveta so na dolgo razpravljali o delovanju proste cone in o njenem pravilniku. Razpravo je vodil dr. Poterzio, ki je poudaril, kako velike važnosti je bila za našo občino ustanovitve proste cone. Marsikaj se je v tem času zboljšalo in naredilo in občina je, v kolikor ji je bilo mogoče, ostala zvesta sklepom, ki jih je naredila ob ustanovitvi proste cone. V lanskem decembru se je zakon proste cone podaljšal za nadaljnjih devet let, kar daje upanje, da se bo še marsikaj naredilo v dobrobit goriške občine. Da so se razmere v zadnjih 3-4 letih zboljšale pričča že padec brezposelnih. Medtem ko jih je bilo pred štirimi leti 13.400, se je letos njihovo število znižalo na 7.355. Dvignila se je potrošnja električne energije in sicer od 111.000 kWh v letu 1949 na 2,6 milijona kWh v lanskem letu. Prav tako se je zvišalo število podjetij v naši občini, mnoga stara podjetja pa so se mo-

dernizirala. Povečalo se je tudi število trgovin, posebno v novih naseljih, ostale pa so skoro vse preuredili. — Vendar vse to ni samo posledica proste cone, temveč je morda v še večji meri posledica Videmskega sporazuma, ki je Gorici zopet odprl njeno naravno slovensko zadledje.

III. kulturni večer v Gorici

SKPD v Gorici je v torek 4. novembra imelo svoj III. kulturni večer. Med nami je bil zopet č. g. Vinko Zaletel s Koroške in polno zasedena dvorana je prikazala, kako priljubljena je med nami njegova beseda in njegove slike. Takrat je bilo zanimanje še večje, kajti č. gospod nam je prikazal lurske slike, ki jih je povzel ob priliki našega velikega skupnega romanja v juliju. Tako smo se za kratko uro znova živeli v nepozabne vtise lurskih dni.

V drugem delu smo še videli slike iz koroškega življenja, zlasti prizore, razstave in prireditve iz gospodinjstvih šol v St. Rupertu in St. Jakobu.

Hvaležni smo č. g. Vinku Zaletelu za njegovo prizadevanost, kakor tudi SKPD, ki skuša nuditi goriškim katoliškim Slovcem zdravo in lepo zabavo.

V Jamljah so začeli z gradnjo nove šole

Pretekli teden so v Jamljah začeli z gradnjo nove osnovne šole. Tržaško podjetje, ki je sprejelo zidavo nove šole, je zahtevalo, da se cena gradbenih stroškov dvigne za 9 od sto. Zupanstvo je zahtevi ugodilo in uredilo tudi vprašanje zemljišča. Če bo vreme dopuščalo, bodo gradbena dela kmalu v polnem teku in tudi Jamlje bodo dobile primerne šolske prostore za svoje otroke.

Seja pokrajinskega sveta

Odborniki pokrajinskega sveta so na svoji zadnji seji razpravljali o prodaji zemlje ustanove Tre Venezie v Fossalonu. To zemljo, ki je sedaj na prodaj, bodo pokupili istrski begunci in dninarji, ki stanujejo v Fossalonu. Prodajna cena posestva s 5 ha zemlje je določena na 7 milijonov, ki naj jo kupec odplača v 30 letih. Svetovalci so po daljši diskusiji sprejeli predlog za izdelavo resolucije, naj bi se tudi zemlja ustanove Tre Venezie v Pevmi prodala našim kmetom pod istimi pogoji. To bi bilo samo dejanje pravičnosti do pevmskih kmetov.

Smrt

Pretekli teden je v Beli peči pod Mangartom umrla gospa Slavica Jalen roj. Zerjav. Po več mesecih bolezni jo je Bog poklical k sebi v 54. letu starosti. — Pokojni večni mir, družini pa naše sožalje.

34. leto tržaške hranilnice

»Cassa di Risparmio«

Tržaška hranilnica »Cassa di Risparmio« je praznovala v petek 31. oktobra skupaj z drugimi filialkami po Italiji in po svetu, svoje 34. leto obstoja. V proslavo te lepe obletnice je tržaška hranilnica podarila v prid revnim dijakom 8 milijonov lir. Razdelili bodo 200 študijskih štipendij od 10 do 50 tisoč lir dijakom srednjih šol, 500 hranilnih knjižic po 1000 in 500 lir pa bodo razdelili šolskim otrokom.

Isti dan, 31. okt. so praznovali po vsem svetu svetovni dan štednje. Dolge vrste šolskih otrok so prihajale že v prvih jutranjih urah s svojimi učitelji v hranilnico, kjer so vlagali svoje skromne prihranke, da se tako že kot otroci nauče štednje. Pa tudi starejši so prihajali, tako da je bil »dan štednje« za marsikoga dan veselja, za ostale pa dan tihega opomina in morda celo očitkov.

Visoko odlikovanje

dvema tržaškima profesorjema

V tržaških znanstvenih krogih so z veseljem sprejeli vest, da bodo ob otvoritvi letošnjega akademskega leta, dne 22. novembra, podelili visoko odlikovanje, zlato kolajno, dvema tržaškima profesorjema Giorgiu Rolettu in Gian Luigiju Colettiju. Oba tržaška učenjaka sta si zaslužila zlato kolajno s svojim požrtvovalnim delom na polju šolstva, znanosti, kulture in umetnosti. Prof. Giorgio Roletto podučuje že 32 let na tržaški ekonomski fakulteti, prof. Gian Luigi Coletti je že dovršil določena leta službe, a je

škropili. Vina smo pa imeli do 20 hl, kakor tudi danes. Ko sem malo odrasel, sem že hodil z očetom ali z bratom na morje. Imeli smo bjelet (čoln) dolg 12 m. Če ni bilo vetra, je bilo treba veslati cele ure. Potem sem dobil delo v Trstu v prosti luki. Tam sem bil 7 let. Boljše se mi je zdelo delo na železnici, kjer sem ostal 25 let, dokler me niso upokojili. Že 35 let

Med trnjem in osatom

Sv. oče Janez XXIII. in levičarski katoličani

Glasi slovenskih levičarskih katoličanov NL je v zadnji številki takole poročal: »Zelo značilno je na priliko poslanica, ki jo je 1. februarja 1957 poslal kardinal Roncalli, beneški patriarh in sedanji sv. oče občnemu zboru Nennijevih socialistov v Benetkah. Četudi je v njej obžaloval, da se marksisti ne bojujejo za preosnovno človeške družbe v duhu Kristusovih načel, je vendar imel za dolžnost, da je »po nauku apostola Pavla gostoljuben in dobron (hospitalis et benignus)« ter jih je zategadelj pozdravil, želeč, da bi v Benetkah »bratje iz vse Italije sodelovali pri uresničenju idealov resnice, dobrote, pravice in miru.«

Če bi namesto današnjega papeža tako pisal kateri drug katoličan, bi ga marsikdo med »pravoverci« naših krajev ožigosal za filokomunisto, ki je sumljiv in nezanesljiv.«

Ko je NL tako zaključil svojo novico, je pozabil na to, kar piše njegov prijatelj »Primorski dnevnik«: »V petih letih svojega bivanja v Benetkah je patriarh Roncalli najprej poskrbel za to, da je onemogočil delovanje in organizacijo beneških demokristjanskih levičarjev.« To je dosegel s tem, da je v pastirskem pismu obsodil pisanje njih glasila »Il Popolo Veneto«, kajti »zmota je praktično sodelovati z marksistično ideologijo...« Po tej obsodbi beneškega patriarha in še drugih beneških škofov je »Il Popolo Veneto« bil ukinjen.

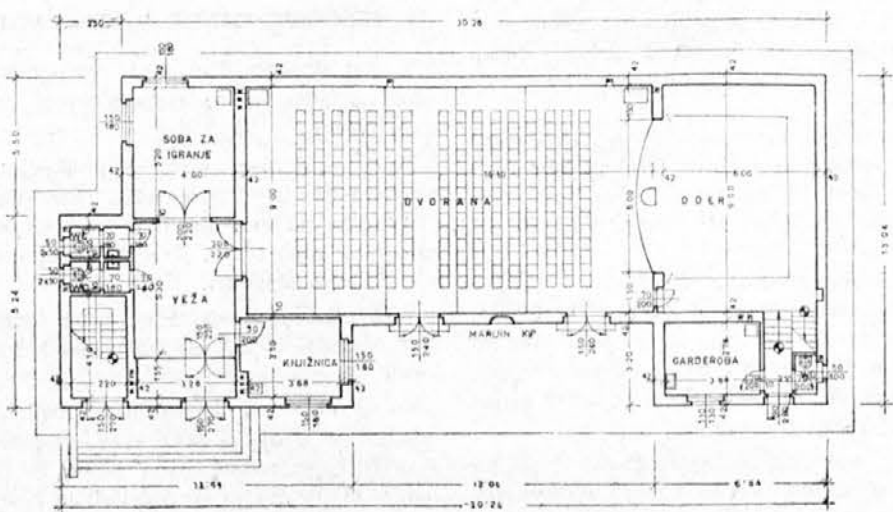
Takšno je torej gledanje sedanjega sv. očeta na stremeljenja in na delovanje levičarskih katoličanov, med katere se prištevajo tudi sotrudniki NL. Drugačno je namreč postopanje Cerkev z izgubljenimi ovčami izven hleva, in drugačno z okuženimi v hlevu. Izgubljene je treba z dobroto privabiti v hlev, okužene pa moramo izolirati, da še drugih ne okužijo.

Prosimo za dokumente

»Primorski« od pretekle nedelje piše: »Katoliški glas« na našo trditve, da je papež (Pij XII.) hotel doseči nevtralnost ZDA v drugi svetovni vojni, ne more odgovoriti. Namesto tega le — zmerja.«

Predvsem prosimo tovariša Primorskega, naj nam pove, kakšno ime naj damo njemu, ki trdi, da služi resnici, je pa zavrgel Kristusa, Cerkev in papeža, ki so tudi po pričevanju dvatisočletne zgodovine vedno učili RESNICO in za RESNICO sli tudi v smrt. Ker smo ga imenovali VOLK-RIMLIAN, pravi da je to zmerjanje. Prosimo torej za kak drug naziv in ga bomo radi rabili, če bo resničen.

Glede drugega pa prosimo avtentičnih dokumentov, ker Primorski kot dober marksist dobro ve, da se zgodovina gradi na dokumentih in pričevanjih in ne na trditvah.

Načrt nove dvorane Mar. doma v Rojanu

uživam pokojnino in upam, da jo bom še dolgo. Saj so imeli drugi dobiček od mojega dela, zakaj ga ne bi smel imeti tudi jaz? Zdaj živim pri vnuku in nevesti, ki skrbita zame. Dosti veselih ur je bilo v mojem življenju, a tudi dosti temnih in žalostnih. Za vse naj bo Bog zahvaljen. Veliko sem videl in premislil, ker mi je Bog dal tako dolgo življenje. Vprašujete kakor drugi, kako to, da me ni smrt pobrala kakor moje sovrstnike? Mislim, da ni težak odgovor. Zmernost sem ljubil vedno, vino ni nikoli zagospodarilo nad mano, kar je Bog dal, sem sprejel s hvaležnostjo, tudi dneve preizkušnje. Zdaj uživam v miru svoje življenje in se večkrat čudim, da se ljudje pehajo za prazne reči, ki jih bodo kakor jaz kmalu morali zapustiti drugim. Upam, da mi Bog podari še eno leto življenja, tako bom zadovoljen jaz in bodo zadovoljni tudi moji vaščani, ki me tako radi imajo.

R.

Dolina

Castite šolske sestre začenjajo v teh dneh z gospodinjstvom tečajem v Dolini. Tečaj je namenjen dekletom in mlajšim ženam iz Doline in vseh bližnjih vasi. Vrši se v večernih urah.

Sest jugoslovanskih inženirjev žrtve atomskih izžarevanj

V Parizu se v bolnišnici »Fondation Curie« popolnoma izoliranih in v strogi tajnosti zdravi šest jugoslovanskih inženirjev, ki so postali žrtve atomskih izžarevanj jedrskega inštituta Vinče. K pacientom so poklicali številne strokovnjake za radioaktivnost in radioterapijo.

Solski koledar

Solsko ministrstvo je izdalo navodila šolskim oblastem glede razdelitve trimestrov in šolskih počitnic. Prvi trimester se bo zaključil 23. decembra pred božičnimi počitnicami.

Kolonija »Sloka« v Paularu.

V njej je gostovalo še tri leta po 100 dečkov in 100 deklic.

RAZNE NOVICE

Vzroki nesrečnih zakonov

Na kongresu »katoliškega družinskega življenja« je bilo tudi govora o ponosnih zakonih zakonih zvezah. Glavni razlogi so navadno nezrelo gledanje na resničnost življenja in nezadostna priprava na zakonsko družinsko življenje. Monsignor De Blanc, ki se še posebej peča s podobnimi problemi, je poudaril potrebo po predporednih tečajih kot priprava na zakon, zakaj zakon ni dolžnost, je poudaril mons. De Blanc. Bog je zakonsko zvezo razumel kot vir veselja na zemlji, zato pa imajo tisti, ki se poročijo, dolžnost, da vedo, kaj delajo in kaj je ljubezen; morajo imeti večjo zavest družinskega življenja in njenega pomena za življenje posameznika in skupnosti. Na istem kongresu je govoril tudi konvertit, profesor za duševne bolezni, Karl Stern, ki je posebej opozoril na psihološki vidik zakona in družine. Poudaril je, da mnogi zamenjajo med čustvom ljubezni in ljubeznijo samo. Zakon je poklic in zakrament, ki zahteva res globoke priprave in resnosti, ki jo je delno res da možno dobiti v življenju in njega izkustvu, glavno pa dajo vedno priprave, ki so organizirane izrecno samo za pripravo na zakrament svetega zakona.

»Satelit upanja«

Amerikanec John Mc Connel je izdelal svojevrsten načrt. Prihodnje leto namerava izstreliti z Južnega tečaja »satelit upanja«, v katerem bodo podpisali več milijonov ljudi, ki se zavzemajo za mir in pravo sožitje med narodi. V ZDA ima že veliko število pristašev, med katerimi je tudi gospa Roosevelt, demokratični voditelj Stevenson in drugi. Veliko število podpisov je Mc Connel zbral med drugo konferenco o miroljubni uporabi atomске energije. Na stotine znanstvenikov in mednarodnih predstavnikov se je z

navdušenjem pridružil Connelovemu načrtu. Izstrelitev, plod sodelovanja vseh narodov sveta, naj bi se izvršila pod okriljem Združenih narodov.

V rudniku Springhillu so našli še sedem rudarjev živih

V rudniku Springhillu v pokrajini Nova Škotska ob atlantski obali severne Kanade se je v petek 24. oktobra dogodila strašna nesreča, ki je zahtevala 91 smrtnih žrtev. V globini 4 tisoč m je plaz zasul izhodni rov. V rudniku je ostalo izoliranih 91 rudarjev. Ker se je razširil tudi jamski plin in tudi zračni jašk ne deluje, ni skoro več upanja, da bi kdo izmed zasutih rudarjev preživel to strašno katastrofo. Na delu so noč in dan specializirani jamarji, vojaštvo in letalstvo.

Reševalne skupine v rudniku Springhillu v Canadi so po 10 dneh napornega dela prišli do rova, v katerem se je nahajalo še sedem preživelih rudarjev. Vse te brezkončne dneve so zasuti rudarji preživeli v komaj 7 m dolgem in 90 cm širokem rovu. Prve štiri dni so še imeli nekaj vode in kruha, pozneje pa nič več. Eden izmed njih je medtem umrl. Preživele rudarje so spravili v bolnico.

Doslej so iz rudnika potegnili 34 mrtvih rudarjev, pogrešajo pa še 40 rudarjev.

Razlika med vzhodno in zahodno demokracijo

Pri zadnjem ljudskem glasovanju v Franciji 28. sept. je Gvineja čez noč dosegla neodvisnost. Ljudstvo je glasovalo proti De Geulovi ustavi in se s tem izreklo za neodvisnost. Francija je bivši koloniji neodvisnost takoj priznala in podelila.

Kako srečni bi bili satelitski narodi Sovjetske zveze, če bi na tako lahek način dosegli neodvisnost. Pomislimo na Litvo, Estonko, Letonijo, Čehoslovaško, Madžarsko.

POPRAVEK

V zadnji številki smo med darovi Alojz zijevišču in Sirotiču ob priliki zlate maše preč. p. A. Prešerna pomotoma napisali ime Marinič namesto Goričan. Gdčnl Milki Goričanovi iz New Yorka se iskreno zahvaljujemo, da v daljni Ameriki misli na nas in na naše potrebe. Bog ji povrnil!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici